

Objava Sveta Banke Slovenije
1. 12. 2017

Makrobonitetni instrument:

KAPITALSKI BLAŽILNIK ZA DRUGE SISTEMSKO POMEMBNE BANKE

Na podlagi sklepa Sveta Banke Slovenije, sprejetega na 546. seji, dne 8. 12. 2015, je Banka Slovenija uvedla makrobonitetni ukrep kapitalski blažilnik za druge sistemsko pomembne banke (v nadaljevanju DSPB). Banke, ki jih je Banka Slovenije identificirala kot DSPB, bodo blažilnik zavezane izpolnjevati od 1. 1. 2019 dalje.

Banka Slovenije je na podlagi Zakona o bančništvu (ZBan-2, Ur. l. RS št. 25/15 in 44/16 – ZRPPB, 77/16-ZCKR in 41/17) identificirala DSPB. Identifikacijo je opravila na podlagi Smernic EBA, katerih delno uporabo določa Sklep o uporabi Smernic o merilih za določitev pogojev uporabe člena 131(3) Direktive 2013/36/EU (CRD) v zvezi z oceno drugih sistemsko pomembnih institucij (DSPI) (Ur. l. RS 66/15, 68/17). V skladu z 219. členom ZBan-2 Banka Slovenije najmanj enkrat na leto preveri izpolnjevanje meril za DSPB ter ustreznost določenih stopenj blažilnika za DSPB. Svet Banke Slovenije je na 590. seji dne 27. 11. 2017 potrdil nove vrednosti indikatorja sistemske pomembnosti za posamezne DSPB ter ustrezne višine blažilnika za DSPB. Dokončne vrednosti kazalnika sistemske pomembnosti in blažilnika bodo objavljene po vročitvi odločb bankam s spremenjenimi stopnjami blažilnikov oziroma spremenjenim statusom DSPB.

V postopku identifikacije je Banka Slovenije v celoti uporabila obvezne kazalnike, ki jih predpisuje EBA in so razvidni iz spodnje tabele.

Tabela 1: Obvezna merila sistemske pomembnosti bank.

Kategorija	Utež	Merilo	Utež
Velikost	25%	Bilančna vsota	25,00%
Pomen (vključno z nadomestljivostjo/infrastrukturo finančnega sistema)	25%	Vrednost domačih plačilnih transakcij	8,33 %
		Vloge zasebnega sektorja od vlagateljev v EU	8,33 %
		Kreditni zasebnega sektorja za prejemnike v EU	8,33 %
Zapletenost/čezmejna dejavnost	25%	Vrednost izvedenih finančnih instrumentov, s katerimi se trguje na prostem trgu (nominalna)	8,33 %
		Obveznosti v jurisdikciji druge države	8,33 %
		Terjatve v jurisdikciji druge države	8,33 %
Medsebojna povezanost	25%	Obveznosti znotraj finančnega sistema	8,33 %
		Sredstva znotraj finančnega sistema	8,33 %
		Neporavnani dolžniški vrednostni papirji	8,33 %

Vir: Smernice EBA.

Rezultat je bil izračunan v skladu z napotki iz 8. točke Smernic EBA:

(a) vrednost kazalnika vsakega posameznega zadevnega subjekta se deli s skupnim zneskom ustreznih vrednosti kazalnikov, seštetih za vse banke v državi članici („imenovalci“);

- (b) dobljeni odstotki se pomnožijo z 10.000 (rezultati kazalnika so tako izraženi v bazičnih točkah);
- (c) rezultat kategorije se izračuna za vsak zadevni subjekt, tako da se upošteva enostavno povprečje rezultatov kazalnikov v tej kategoriji;
- (d) izračuna se skupni rezultat za vsak zadevni subjekt, tako da se upošteva enostavno povprečje rezultatov štirih kategorij.

Banka Slovenije je pri identifikaciji DSPB sledila metodologiji EBA, z izjemo 9. točke Smernic EBA, ki določa, da lahko zadevni organi dvignejo prag za identifikacijo DSPB do največ 425 bazičnih točk. Banka Slovenije se je namreč v letu 2017 odločila za dvig praga za identifikacijo DSPB s 350 na 500 bazičnih točk in posledično prilagoditev lestvice, ki povezuje doseženo število točk in stopnjo blažilnika za DSPB (2. člen Sklepa o določitvi blažilnika za druge sistemsko pomembne banke, Ur. l. RS 96/15, 68/17). Izkazalo se je, da bi bile ob nižjem pragu kot sistemsko pomembne identificirane tudi izjemno majhne banke, ki so po velikosti (merjeno s celotno aktivo ali z njenim deležem v bruto domačem proizvodu) povsem neprimerljive z DSPB v drugih delih bančne unije. Nadalje bi bilo ob uporabi prejšnjega praga kot DSPB identificiranih kar dve tretjini bank s sedežem v Sloveniji, kar ni v skladu z namenom Smernic.

Hkrati je Banka Slovenije v skladu z 221. členom ZBan-2 določila blažilnik za DSPB. Blažilnik za DSPB morajo banke izpolnjevati od 1. 1. 2019 dalje.

Pri opredelitvi višine blažilnika in dolžine prehodnega obdobja je Banka Slovenije upoštevala zlasti rezultat, izračunan na podlagi Smernic EBA, dodatno pa tudi višino blažilnikov, ki so jih opredelile druge članice Evropske unije in stanje kreditnega cikla v Sloveniji. Meje razredov, za katere je opredeljena določena višina blažilnika, so opredeljene v Sklepu o določitvi blažilnika za druge sistemsko pomembne banke. Prikazane so tudi v spodnji tabeli.

Tabela 2: Višina kapitalskega blažilnika.

REZULTAT	KAPITALSKI BLAŽILNIK
5400-	2,00 %
4700-5399	1,75 %
4000-4699	1,50 %
3300-3999	1,25 %
2600-3299	1,00 %
1900-2599	0,75 %
1200-1899	0,50 %
500-1199	0,25 %

Vir: Sklep o določitvi blažilnika za DSPB.

Vrednosti indikatorja sistemske pomembnosti, opredeljene v letu 2017, in kapitalski blažilnik, ki ga bodo morale banke izpolnjevati od 1. 1. 2019 dalje, so prikazani v spodnji tabeli. Banka mora blažilnik izpolnjevati na najvišji ravni konsolidacije v Republiki Sloveniji, in sicer z navadnim lastniškim temeljnim kapitalom.

Tabela 3: Dosežen rezultat pri oceni sistemske pomembnosti in višina kapitalskega blažilnika.

	VREDNOSTI INDIKATORJA SISTEMSKJE POMEMBNOSTI (SMERNICE EBA)	VIŠINA KAPITALSKEGA BLAŽILNIKA OD 1. 1. 2019 DALJE (v % skupne izpostavljenosti tveganjem)
NLB d.d.	3071	1,00 %
SID banka, d.d., Ljubljana	1183	0,25 %
Nova KBM d.d.	951	0,25 %
Unicredit banka Slovenija d.d.	710	0,25 %

Abanka d.d.	659	0,25 %
SKB d.d.	600	0,25 %
Sberbank d.d.	535	0,25 %

Vir: BS.